

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRƯỜNG LONG PHI

**QUẢN LÝ RỦI RO TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG
CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI - NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP NGÂN HÀNG TMCP VIỆT NAM
THỊNH VƯỢNG - CHI NHÁNH QUẢNG NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRƯỜNG LONG PHI

**QUẢN LÝ RỦI RO TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG
CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI - NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP NGÂN HÀNG TMCP VIỆT NAM
THỊNH VƯỢNG - CHI NHÁNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đỗ Quang Quý

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan toàn bộ nội dung của luận văn: ***“Quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng Ngân hàng TMCP Việt Nam Thịnh Vượng - Chi nhánh Quảng Ninh”*** là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu trích dẫn trung thực. Luận văn không trùng lặp với các công trình nghiên cứu tương tự khác.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 5 năm 2017

Tác giả luận văn

Trương Long Phi

LỜI CẢM ƠN

Việc hoàn thành luận văn thạc sĩ đã giúp cho tôi tiếp thu được những kiến thức bổ ích, những bài học quý giá và phương pháp nghiên cứu khoa học gắn liền giữa lý thuyết và hoạt động thực tiễn. Những kiến thức, phương pháp mà tôi tiếp thu từ các môn học của Chương trình Thạc sĩ Quản lý kinh tế tại Đại học kinh tế và quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã giúp tôi rất nhiều trong việc hoàn thành luận văn này cũng như giải quyết những công việc của tôi trong thời gian tới.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo của trường Đại học Kinh tế và quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu. Tôi xin được bày tỏ lòng cảm ơn tới TS. Đỗ Quang Quý đã tận tình hướng dẫn, đóng góp ý kiến giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp này. Tôi cũng xin chân thành cảm ơn toàn thể cán bộ nhân viên của VPBank Quảng Ninh đã nhiệt thành hợp tác trong thời gian tôi thực hiện luận văn này.

Song trong quá trình thực hiện luận văn tốt nghiệp, do kiến thức vẫn còn hạn chế nên không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các thầy cô và bạn đọc để bài viết được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 5 năm 2017

Tác giả luận văn

Trương Long Phi

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Tổng quan tình hình nghiên cứu	2
3. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	6
4. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	6
5. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	7
6. Kết cấu của luận văn	7
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ RỦI RO TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	8
1.1. Hoạt động cho vay tiêu dùng của ngân hàng thương mại.....	8
1.1.1. Khái niệm	8
1.1.2. Đặc điểm	10
1.1.3. Các loại hình cho vay tiêu dùng.....	11
1.1.4. Vai trò.....	12
1.2. Rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại ngân hàng thương mại	15
1.2.1. Khái niệm rủi ro tín dụng.....	15
1.2.2. Phân loại rủi ro tín dụng.....	17
1.2.3. Các hình thức của rủi ro tín dụng.....	18
1.2.4. Các dấu hiệu nhận biết rủi ro tín dụng	20
1.2.5. Nguyên nhân của rủi ro tín dụng.....	21
1.2.6. Tác động của rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng	25
1.3. Quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng	27
1.3.1. Khái niệm	27
1.3.2. Sự cần thiết phải quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng	27

1.3.3. Nguyên tắc quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng.....	28
1.4. Cơ sở thực tiễn về quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng.....	29
1.4.1. Cơ sở thực tiễn	29
1.4.2. Kinh nghiệm một số ngân hàng trong tỉnh.....	31
Nhận xét chương 1	34
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	35
2.2.2. Phương pháp phân tích số liệu	37
2.3. Các chỉ tiêu phân tích.....	39
2.3.1. Hệ thống các chỉ tiêu định tính	39
2.3.2. Hệ thống các chỉ tiêu định lượng	39
Chương 3. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ RỦI RO TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI VPBANK CHI NHÁNH QUẢNG NINH	41
3.1. Giới thiệu chung về VPBank chi nhánh Quảng Ninh (VPBank Quảng Ninh).....	41
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển	41
3.1.2. Chức năng nhiệm vụ	42
3.1.3. Cơ cấu tổ chức.....	42
3.2. Kết quả hoạt động kinh doanh của VPBank Quảng Ninh	43
3.2.1. Các sản phẩm cho vay tiêu dùng tại VPBank	49
3.2.2. Quy định cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh.....	50
3.2.3. Tình hình cho vay tiêu dùng tại chi nhánh từ năm 2014 - 2016	53
3.3. Nội dung quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng của Ngân hàng.....	61
3.3.1. Khung quản trị rủi ro của VPBank.....	64
3.3.2. Công tác quản trị rủi ro tín dụng tại VPBank Quảng Ninh.....	66
3.3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh giai đoạn 2014-2016.....	67
3.3.4. Kết quả đạt được trong phòng ngừa và quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh.....	71

3.3.5. Những hạn chế quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh.....	76
3.3.6. Đánh giá công tác quản trị rủi ro trong hoạt động cho vay tiêu dùng của các chi nhánh VPBank trong hệ thống và một số Ngân hàng trên địa bàn.....	78
Nhận xét chương 3	81
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ RỦI RO TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI NGÂN HÀNG VPBANK CHI NHÁNH QUẢNG NINH	82
4.1. Phương hướng hoạt động quản lý rủi ro của VPBank Quảng Ninh	82
4.1.1. Định hướng kinh doanh năm 2017 - 2020	82
4.1.2. Mục tiêu phát triển hoạt động cho vay tiêu dùng đến năm 2020	83
4.1.3. Định hướng về công tác phòng ngừa quản lý rủi ro tín dụng	84
4.2. Quan điểm quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng tại VPBank Chi nhánh Quảng Ninh	84
4.3. Một số giải pháp quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng tại VPBank Chi nhánh Quảng Ninh	85
4.3.1. Xây dựng và hoàn thiện môi trường quản lý rủi ro trong cho vay tiêu dùng	85
4.3.2. Quy trình cấp tín dụng phải chuẩn xác	88
4.3.3. Duy trì quy trình đo lường và giám sát tín dụng hiệu quả	91
4.3.4. Nâng cao chất lượng hiệu quả của bộ phận giám sát tín dụng.....	93
4.4. Một số kiến nghị.....	94
4.4.1. Kiến nghị đối với Chính phủ và các bộ ngành.....	94
4.4.2. Kiến nghị đối với Ngân hàng Nhà nước	95
4.4.3. Kiến nghị đối với VPBank	101
Nhận xét chương 4	103
KẾT LUẬN	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	106
PHỤ LỤC	107

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Tiếng Việt

STT	Ký hiệu	Nguyên nghĩa
1	CPC UW	Trung tâm thẩm định và phê duyệt tín dụng tập trung thuộc Khối vận hành - VPBank
2	KHCN	Khách hàng cá nhân
3	NHCP	Ngân hàng cổ phần
4	NHNN	Ngân hàng nhà nước
5	NHTM	Ngân hàng thương mại
6	TCTD	Tổ chức tín dụng
7	TMCP	Thương mại cổ phần
8	VAMC	Công ty Quản lý tài sản Việt Nam

Tiếng Anh

STT	Ký hiệu	Nguyên nghĩa
1	AMC	Asset Management Company
2	SMEs	Small to Medium Enterprises
3	VAMC	Vietnam Asset Management Company
4	VPBANK	VietNam prosperity joint stock commercial Bank

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ

Bảng:

Bảng 3.1: Tình hình huy động vốn tại VPBank Quảng Ninh.....	43
Bảng 3.2: Tình hình sử dụng vốn tại VPBank Quảng Ninh.....	45
Bảng 3.3: Kết quả hoạt động kinh doanh từ 2014 - 2016	48
Bảng 3.4: Tổng hợp hoạt động cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh....	53
Bảng 3.5: Tỷ trọng dư nợ cho vay tiêu dùng trong tổng dư nợ KHCN	57
Bảng 3.6: Thực trạng nợ xấu trong lĩnh vực cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh	59
Bảng 3.7: Tiêu chí về KHCN trong việc đưa ra quyết định cho vay	72
Bảng 3.8: Mức độ nguy hiểm của các yếu tố đe dọa khả năng hoàn trả của khách hàng.....	73
Bảng 3.9: Các yếu tố thuộc về nhân viên quan hệ khách hàng ảnh hưởng tới công tác quản trị rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng của ngân hàng	75
Bảng 3.10: Công tác quản trị rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh.....	75
Bảng 3.11: Dư nợ cho vay tiêu dùng tại một số chi nhánh VPBank	78

Biểu đồ:

Biểu đồ 3.1: Doanh số cho vay thu nợ tại VPBank Quảng Ninh.....	46
Biểu đồ 3.2: Dư nợ cho vay tại VPBank Quảng Ninh	47
Biểu đồ 3.3: Tỷ trọng các nhóm nợ tại VPBank Quảng Ninh	48
Biểu đồ 3.4: Doanh số cho vay thu nợ trong hoạt động cho vay tiêu dùng.....	55
Biểu đồ 3.5: Dư nợ cho vay tiêu dùng tại VPBank Quảng Ninh.....	56
Biểu đồ 3.6: Kết cấu dư nợ cho vay tiêu dùng phân theo sản phẩm.....	58

Sơ đồ:

Sơ đồ 2.1: Quy trình thu thập dữ liệu sơ cấp	36
Sơ đồ 3.1: Mô hình tổ chức VPBank Quảng Ninh	43

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu

Ngày nay nhu cầu về vốn để sử dụng sản xuất kinh doanh, trang thiết bị kỹ thuật, nâng cao công nghệ và các nhu cầu phục vụ sản xuất kinh doanh luôn tăng lên. Để đáp ứng nhu cầu này, các ngân hàng thương mại cũng phải luôn mở rộng quy mô hoạt động tín dụng, điều đó có nghĩa là rủi ro tín dụng cũng phát sinh nhiều hơn, nhất là khi không kiểm soát được khách hàng. Rủi ro tín dụng là loại rủi ro phức tạp nhất, việc quản lý và phòng ngừa rất khó khăn, nó có thể xảy ra bất cứ nơi đâu, bất cứ lúc nào.

Là một trong những ngân hàng TMCP thành lập sớm nhất tại Việt Nam, VPBank đã có những bước phát triển vững chắc trong suốt lịch sử của ngân hàng. Đặc biệt từ năm 2010, VPBank đã tăng trưởng vượt bậc với việc xây dựng và triển khai chiến lược chuyển đổi toàn diện dưới sự hỗ trợ của một trong các công ty tư vấn chiến lược hàng đầu thế giới. Theo chiến lược này, VPBank đặt mục tiêu trở thành một trong 5 ngân hàng TMCP hàng đầu Việt Nam và một trong 3 ngân hàng TMCP bán lẻ hàng đầu Việt Nam vào năm 2017.

Cùng với sự chuyển đổi của hệ thống, trong những năm gần đây VPBank chi nhánh Quảng Ninh cũng tập trung đẩy mạnh lĩnh vực cho vay tiêu dùng và dư nợ trong lĩnh vực này chiếm gần 42% tổng dư nợ của Ngân hàng và tỷ trọng này đang có xu hướng tăng. Tuy nhiên, cùng với sự tăng trưởng của dư nợ thì tỷ lệ nợ quá hạn trong lĩnh vực này cũng có xu hướng tăng theo, tính đến cuối năm 2014, tỷ lệ nợ quá hạn trong lĩnh vực này chiếm gần 7,8% tổng dư nợ của chi nhánh, tỷ lệ nợ xấu chiếm gần 4% (đối với phân khúc cho vay tiêu dùng), đã phát sinh một số món vay đến nhóm 5 (nợ có khả năng mất vốn).

Như vậy tăng trưởng không phải là phát triển cho vay ô ạt, doanh số cho vay tăng không hẳn lợi nhuận cũng tăng theo, mà quan trọng phải cho vay có hiệu quả. Trong nền kinh tế thị trường các Ngân hàng đều phải hết sức thận trọng trong cho vay, vì nếu để rủi ro xảy ra thì khả năng mất vốn là không thể tránh khỏi. Do đó, việc